

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. III. Quomodo diſſolvantur sponsalia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

VII. Resiliens culpabiliter à sponsalibus perdit suas arrhas, & tenetur ad alterius partis reddendas, ac ad restitutionem; quanti ejus intererat talem contractum impleri.

Resp. II Ubi Tridentinum non est receptum, sponsalia jure antiquo transeunt in matrimonium, per quævis signa externa, maritali affectu exhibita, v. g. per copulam. Dico, ubi Trid. &c. quia ubi hoc receptum est, hæc signa non tenent, si sint clandestina; ideoque graviter in iis peccari potest. Vnde sequens Casus resolvitur.

Sponsis non licent tactus impudici, cum proximè disponant ad copulam, & pollutionem; et si liceant amplexus & oscula, in signum amoris. Sanch l. 9. d. 47. v. Dian p. 2 t. 17. R. 6. & t. 1. m. 16. R. 31. & p. 4. R. 131.

DUBIUM III.

Quomodo dissolvantur Sponsalia?

Resp. Dissolvuntur sequentibus casibus. I. Per matrimonium validum cum alia initum, Bon. p. 7.

II. Per mutuum consensum, sicut quivis contractus. Laym. c. 2. n. 8.

III. Si superveniat impedimentum dirimens matrimonium. Bon. p. 8. n. 5.

IV. Per atrox crimen alterius sponsi, solvuntur ex parte innocentis: quale censetur I. Fornicatio, sive spiritualis, ut hæresis, sive corporalis, tam sponsi, quàm sponsæ, post sponsalia, & sponsæ etiam ante illa, sed à sponso ignorata, licet

li a per

per vim facta. *Bon. p. 8.* Imò si sponsa permittat se tangi impudic ab alio per oscula & amplexus, potest sponsus resilire à sponsalibus; sed non vice versa: quia etsi sponsus id faciat, non est dedecus sponsæ, nec mutatio alicujus momenti. *Regin. Sanch. Dian. p. 3. t. 4. R. 283.* Limitat autem *Con. & Laym.* nisi talia oscula & tactus sint ita frequentes, ut indicent valdè propensum sponsi animum in alteram, ut merito timeri possit, ne sponsæ non sit fidem servaturus. Si autem uterque sponsus fornicetur post sponsalia, neutrum posse resilire docet *Palau & Bon.* contra *Con. Regin. Sanch. Laym. Pont.* qui soli viro id eò casu permittunt, eò quod delicta sint impatiaria, & longè gravius damnum imminet ipsi propter incertitudinem prolis, *Dian. l. c. R. 284.* 2. Furtum grave, homicidium, &c. vel simile, quod grave damnum, vel infamiam pariat, *Bon. p. 8. n. 12.*

V. Si notabilis mutatio accidat, vel detegatur, quæ si à principio cognita fuisset, à sponsalibus deterruisset; qualis esset, v. g. 1. Inimicitia, vel odium grave inter sponsos. Quo refertur morum asperitas, vel sævitia, post sponsalia primum cognita: item justus timor, ne ex matrimonio scandala, & gravia odia nascantur inter parentes, vel consanguineos, *Laym. c. 1. n. 78. Bon. p. 8. n. 8. &c.* 2. Si alteruter incidat in lepram, paralyticum, morbum Gallicum, &c. si graviter mutiletur, ut amissione oculi, nasi, vel aliter graviter deformetur, præsertim sponsa vel sponsus reddatur inte-

ptus ad officium exercendum, vel acquirendum officium, ad sustentationem familiæ necessarium, *Dian. p. 3. 2. 4. R. 85. ex Sanch. l. 1. d. 57. Con. d. 23. dub. 8. Lay. & Bon. ll. cc.* Non tamen tenetur sponte aperire tales defectus, qui reddant nuptias minus quidem appetibiles, non tamen perniciosas, præsertim si aliquam infamiam habeant adjunctam, (v. g. si sponsa vi, vel sponte fuisset corrupta) dummodo tamen contrarium positivè verbo factove non simulet, potestque interrogatus licitè dissimulare, & contrahere matrimonium. Si verò defectus sint perniciosi, v. g. morbus contagiosus, gravis infamia, sive personalis, sive generis aut familiæ, non licet (etiam si post sponsalia contracta in eos inciderit) contrahere cum eorum ignaro, nisi similes defectus ipse patiatur, *Con. Pont. Dian. p. 5. 2. 4. R. 28. ubi ex Con. & San. contra Pont. Navar. &c. inferret sponsam post sponsalia corruptam posse sponsura defectus istius oculi ignarum cogere ad standum sponsalibus, & contrahendum matrimonium.* 3. Si magna alterius debita detegantur, vel grave sit periculum fortunarum, famæ, morbi, paupertatis, &c. vel sponsus ad rem promissam afferre nequeat, vel denique si sponsus incipiat vagari cum incommodo sponte, *Bon. l. c.* Quod si autem defectu sponsæ detecto dubitet sponsus, an si eum ab initio cognovisset, contracturus fuisset, tum si defectus ille certetur gravis ac notabilis, præsumetur pro sponso, cui liberum erit resilere. *Sanc. Bon. Tan.*

ered. 2. 1. 1. d. 65. secus si defectus sit levis. Bar. l. 6. c. 11 p. 7.

VI. Si alter sine alterius licentia proficiatur in terram longinquam; quia censetur renunciare suo juri, *Laym. l. c. Bon. p. 6.*

VII. Si sint inita cum conditione, certo tempore contrahendi matrimonium, liberatur obligatione is, per quem non stetit, quod minus sit contractum *Lay. n. 16:*

VIII. Solvuntur, licet sint jurata, per suspensionem ordinis sacri, vel ingressum alterius in religionem, aut votum eam ingrediendi. *Laym. l. c. Bon. p. 5.* Nec obstat, si hic postea ad sacrum redeat, ut docet *Sanch. l. 1. d. 24.* licet *Prapost. Fill & alii* putent, talem ex parte sua prioribus sponsalibus teneri, uti etiam ad damna refarcenda sponsa, si quae passa esset. Unde non potest ingredi religionem, si sponsam deflorasset, nec aliter quam per matrimonium posset refarcere damnum, *v. Dian. p. 3. c. 4 R. 207. Bon. l. c.*

IX. Probabile est, solvi etiam per votum simplex castitatis; ut docet *Suar. Azor. aliqui* cum hoc sit de meliore bono; etsi contrarium docent *Fill. Sanch. & alii*; eo quod Deus non accipit promissionem rei alteri promissa, & in alterius praedictum. Unde etiam in foro externo talis solet compelli, ut vel fidem seruet, vel iniret religionem. Interim post tale votum alteri parti datur jus sponsalia solvendi, eo quod vovens relicerit, & censeatur juri suo renunciasse, *v. Bon. p. 1. n. 13.*

X Per matrimonium validum dissolvitur saltem quoad eum, qui non contraxit matrimonio;

him; quoad eum verò qui contraxit, non ex-
tingui obligationem, si alter expectet, sed su-
spendi, & matrimonio isto soluto teneri ad im-
plenda sponsalia priora, docet Pont contra Sanch.
qui vult omnino dissolvi, v. Dia. p. 3. t. 4. R. 209

XI. Si sponso nova superveniat hæreditas, ita
ut illi sponsa jam sit inæqualis, non habet ideo
ius resiliendi: quia non est deceptus in condi-
tione sponsæ, in qua nulla facta est mutatio. Idẽ
est de sponsa, si ipsi hæreditas nova superveniat,
Sanch. Con. Reg. Dian. p. 3. t. 4. R. 286.

Resp. II. In supradictis causis, quando manife-
stæ sunt, non requiritur autoritas Judicis ad dis-
solvenda sponsalia, alioqui requiritur. Quod si
sponsus cognito suo jure resiliendi, nihilomi-
nus carnaliter cognovit sponsam, censetur tacitè
suo juri renunciasse, & sponsalia ratificasse, Lay.
p. 2. n. 23.

CAPUT II.

De Matrimonio secundum se.

DUBIUM I.

Quid sit, quæ ejus materia, forma, &
minister?

RESP. Est Sacramentum inter baptizatos, quo
vir & mulier sibi mutuo legitime corpora
sua tradunt ad perpetuam vitæ societatem, usum
prolis suscipiendæ, & remedium concupiscen-
tiæ. Materia ex qua, & proxima, est mutuus con-
sensus,